

SOSYAL SİGORTALAR HUKUKU ŞERHİ

AKADEMİK SOSYAL GÜVENLİK PLATFORMU

SOSYAL SİGORTALAR HUKUKU ŞERHİ CİLT II -

PROF. DR. ALİ NAZIM SÖZER / PROF. DR. NURŞEN CANIKLIOĞLU /
PROF. DR. MAHMUT KABAKCI (ED.)

1. BASKI

ARALIK 2024

ISBN:

978-625-8238-15-0 (TAKIM)
978-625-8238-17-4 (2. CİLT)

DİZGİ:

LYKEION YAYINCILIK

KAPAK TASARIM:

LYKEION YAYINCILIK

KAPAK UYGULAMA:

LYKEION YAYINCILIK

BASKI:

VADİ GRAFİK LTD. ŞTİ. – SERTİFİKA NO: 47479
1420. CAD NO: 58/1 İVEDİK ORGANİZE SANAYİ -
YENİMAHALLE/ ANKARA - TEL: (0-312) 395 85 71

LYKEION YAYINCILIK

İŞÇİ BLOKLARI MAH. MUHSİN YAZICIOĞLU CAD. NO: 48/34
ÇUKURAMBAR, ÇANKAYA - ANKARA
WWW.LYKEION.COM.TR / INFO@LYKEION.COM.TR

TOLEYİS SENDİKASI
AKADEMİK SOSYAL GÜVENLİK PLATFORMU

2024 EMEKLİLER YILI ARMAĞANI

SOSYAL SİGORTALAR HUKUKU ŞERHİ

5510 s. K., 2829 s. K., 3201 s. K.,
5335 s. K., 6183 s. K.

CİLT II

EDİTÖRLER:

PROF. DR. ALİ NAZIM SÖZER
PROF. DR. NURŞEN CANIKLIOĞLU
PROF. DR. MAHMUT KABAKCI

ANKARA 2024

ÖNSÖZ

Sosyal güvenlik; genç, yaşlı, fakir ya da zengin fark etmeksizin herkes için çok temel bir ihtiyaçtır ve sosyal güvenlik sistemi toplumda herkesin yaşamına temas eder. Gerçekten sosyal güvenlik, tarihin her döneminde yemek-içmek gibi insani bir ihtiyaç olmuştur. Geçirdiği kaza, yakalandığı hastalık ya da aileyi geçindirenin ölümü gibi sebeplerle geçinme olanağını kaybeden veya geçinmekte zorlanan kişinin en zor zamanlarında ona destek olan devlet ve devlet tarafından oluşturulan sosyal güvenlik sistemidir. Böyle bir zorluğa düşmeden geçirilen yılların sonunda karşılaşılan yaşlılık da insanın çalışma gücünde yarattığı kayıpla bir başka sosyal risk olarak ortaya çıkar ve emeklilik kişinin en önemli ihtiyacı olur. Kamuoyunda en azından belirli bir yaşa ulaşmış olanlar için sosyal güvenlik denilince akla ilk olarak emekliliğin gelmesi de şaşırtıcı değildir. Zira kişinin yaşam süresi uzadıkça emeklilik de bir o kadar önemli hale gelir.

Sosyal güvenliğin bu yadsınamaz önemi bu alanda sürekli düzenlemeler yapılmasını, yeni kanunlar çıkarılmasını ya da kanunlarda değişiklikler yapılması ihtiyacını da beraberinde getirir. Nitekim ülkemizde de sosyal güvenliğe ilişkin çok sayıda kanun vardır. Bu kanunların derinlemesine incelenmesinin, eksikliklerinin ortaya konulmasının ve önerilerde bulunulmasının bu alanın gelişimine büyük katkı sunacağı ise açıktır. Buna rağmen, bu alandaki akademik eser sayısı iş hukukuna kıyasla daha azdır. Vergi hukuku ile benzer şekilde bu alanda sürekli değişiklikler yapılması, karmaşık bir mevzuatın olması, alana ilişkin akademik eser sayısının yetersizliğine neden olmaktadır. Aslında bize göre bu olgu, aynı zamanda sosyal güvenlik alanında daha fazla akademik çalışma yapılmasını da gerektirir.

Türk sosyal güvenlik hukuku literatüründe monografiler ve makaleler dışında, bir ders kitabına göre zengin içeriğe sahip çok değerli genel eserler, kitaplar vardır. Ayrıca, tek ve bazen iki-üç yazarlı bazı şerhler bulunmaktadır. Şüphesiz bu eserler çok kıymetlidir, sosyal güvenlik alanına büyük katkıda bulunmaktadırlar. Ancak bu alanda daha kapsamlı ve derinlemesine bir çalışma yapılmasının bir ihtiyaç olduğu düşüncesi bu eserin ortaya çıkmasında bizler için itici güç olmuştur.

“Sosyal Sigortalar Hukuku Şerhi” adlı bu eser, birlikten kuvvet doğar inancıyla yola çıkan akademisyen, yargıç, avukat, uzman gibi geniş bir yazar kadrosunun iki yılı aşan çabalarının sonucudur. Her ne kadar 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununu içermemekteyse de eserin amacı sosyal sigortalar hukukuyla ilgili tüm kanunların ayrıntılı bir şekilde incelenmesidir. Bu

çerçevede 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun, 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatan-daşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımın-dan Değerlendirilmesi Hakkında Kanun ve ilgili maddelerle sınırlı olarak 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (m. 30) ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tah-sili Usulü Hakkında Kanun (m. 35, mükerrer m. 35) Şerhimizin konusunu oluşturmuştur. Pek çok hükmü mülga olmakla birlikte beklenen hak sahibi sigortalılar hakkında halen uygulanmaya devam edilen 506, 1479 ve 5435 sayılı kanunların özellikle uzun vadeli sigortalara ilişkin düzenlemeleri, 5510 sayılı Kanunun ilgili maddeleri kapsamında ele alınmıştır. 4447 sayılı Kanun ise ikinci baskıdan itibaren Şerhimizde yer alacaktır.

Bu eserin ortaya çıkmasıyla ilgili en büyük teşekkürümüz, Türkiye'nin fark-lı şehirlerinde ve farklı kurumlarda görevli olan yazarlarımızdır. Onların çabaları olmasaydı sosyal sigortalar alanında böylesine kapsamlı bir çalış-ma mümkün olamazdı. Yazarlarımızdan Dr. Gökhan Türe'ye ise özel olarak teşekkür ediyoruz. Kendisi hiçbir zorunluluğu olmamasına rağmen, yazar-lardan gelen yüzden fazla dosyayı, büyük bir özveriyle, müthiş bir titizlikle ve olağanüstü hızla basıma hazır kitap haline getirdi. Emegi için kendisine ne kadar teşekkür etsek azdır.

Türkiye Otel Lokanta Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası (TOLEYİS) Şerhi-mizin basımını üstlenerek, akademisyenlere, yüksek yargı mensuplarına ve diğer ilgililere ücretsiz olarak ulaştırılması imkanını sağladı. TOLEYİS'in bu desteği, Şerhe, Akademik Sosyal Güvenlik Platformu'nun <http://asgp.org.tr> internet adresinde pdf olarak herkesin ücretsiz olarak her zaman ula-şabilmesini de mümkün kıldı. Genel Başkan Sn. Cemal Bakındı ile Prof. Dr. Sayım Yorgun'un şahıslarında TOLEYİS'e çok teşekkür ederiz.

Şerh okuyuculardan gelecek eleştiri ve önerilerle daha zengin hale gelecek-tir (mkabakci@itu.edu.tr).

Herkese yararlı olması dileğiyle.

Prof. Dr. Ali Nazım Sözer

Prof. Dr. Nurşen Caniklioğlu

Prof. Dr. Mahmut Kabakçı

YAZARLAR LİSTESİ

PROF. DR. LEVENT AKIN

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. MURTEZA AYDEMİR

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. ŞÜKRİYE ESRA BASKAN

ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. YELİZ BOZKURT GÜMRÜKÇÜOĞLU

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. NURŞEN CANIKLIOĞLU

MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. ORHAN ERSUN CİVAN

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

MELEK ÇÖL ÇELİK

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI

DR. ÖĞR. ÜYESİ SENEM DEĞER

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. SEVİL DOĞAN

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDA ERGÜNEŞ EMRAĞ

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÜNEŞ

ALTINBAŞ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ VOLKAN GÜNEŞ

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF SEDA GÜRKAN

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. İLKE GÜRSEL

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ARZU HACIOĞLU ÇALIŞKAN

İTÜ İŞLETME FAKÜLTESİ

DR. BÜLENT FERAT İŞÇİ

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. MAHMUT KABAKCI

İTÜ İŞLETME FAKÜLTESİ

PROF. DR. OĞUZ KARADENİZ

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. HASAN KAYIRGAN

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ MERVE KUTLU MUTLUER

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ALPER TUNGA KÜÇÜK

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. A. EDA MANAV ÖZDEMİR

HÂKİM, ANKARA

DR. ÖĞR. ÜYESİ FARUK BARIŞ MUTLAY

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

MURAT ÖZDAMAR

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DAİRE BAŞKANI

HALİL ÖZDEMİR

YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ ÜYESİ

DOÇ. DR. HATİCE DUYGU ÖZER

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMA DENİZ ÖZKAN KOÇ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. ERCÜMENT ÖZKARACA

MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. FATMA BURCU SAVAŞ KUTSAL

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. ALİ NAZIM SÖZER

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. ASİYE ŞAHİN EMİR

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. FATİH TAHİROĞLU

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ YASEMİN TAŞDEMİR

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ HAZAL TOLU YILMAZ

GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

AV. DR. MUSTAFA TUGAY

İZMİR BAROSU

DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKHAN TÜRE

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER UĞUR

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. İŞTAR URHANOĞLU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

PROF. DR. M. FATİH UŞAN

ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

DOÇ. DR. MEHTAP YÜCEL BODUR

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

İŞ BÖLÜMÜ

PROF. DR. LEVENT AKIN	MADDE 30 5335 SK
DOÇ. DR. MURTEZA AYDEMİR	MADDE 99-103 5510 SK
DOÇ. DR. ŞÜKRİYE ESRA BASKAN	MADDE 50-52 5510 SK
PROF. DR. YELİZ BOZKURT GÜMRÜKÇÜOĞLU	MADDE 7-10, 92 5510 SK
PROF. DR. NURŞEN CANIKLIOĞLU	MADDE 4-6 5510 SK
DOÇ. DR. ORHAN ERSUN CİVAN	MADDE 53-54, 56 5510 SK
MELEK ÇÖL ÇELİK	MADDE 55, 57-59 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ SENEM DEĞER	MADDE 5 VD. 3201 SK
DOÇ. DR. SEVİL DOĞAN	MADDE 70-71 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDA ERGÜNEŞ EMRAĞ	MADDE 62-66 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÜNEŞ	MADDE 72-75, 77-78 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ VOLKAN GÜNEŞ	MADDE 86-87 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF SEDA GÜRKAN	MADDE 68-69 5510 SK
DOÇ. DR. İLKE GÜRSEL	MADDE 16-17 5510 SK
DR. ARZU HACIOĞLU ÇALIŞKAN	MADDE 96 5510 SK
DR. BÜLENT FERAT İŞÇİ	MADDE 1-4 3201 SK
PROF. DR. MAHMUT KABAKCI	MADDE 40, 49, 88 5510 SK
	2829 SK
PROF. DR. OĞUZ KARADENİZ	MADDE 79-82 5510 SK
DOÇ. DR. ASLIHAN KAYIK AYDINALP	MADDE 25-27 5510 SK
DOÇ. DR. HASAN KAYIRGAN	MADDE 28-31 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ MERVE KUTLU MUTLUER	MADDE 90-91 5510 SK
DR. ALPER TUNGA KÜÇÜK	MADDE 35, MÜKERRER
	MADDE 35 6183 SK
DOÇ. DR. A. EDA MANAV ÖZDEMİR	MADDE 67 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ FARUK BARIŞ MUTLAY	MADDE 11-12, EK MADDE 6
	5510 SK
MURAT ÖZDAMAR	MADDE 33 5510 SK
HALİL ÖZDEMİR	MADDE 21-24, 38-39, 76 5510
	SK
DOÇ. DR. HATİCE DUYGU ÖZER	MADDE 98, 104-107 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMA DENİZ ÖZKAN KOÇ	MADDE 13-15 5510 SK
PROF. DR. ERCÜMENT ÖZKARACA	MADDE 93 5510 SK
PROF. DR. FATMA BURCU SAVAŞ KUTSAL	MADDE 7-10, 92 5510 SK
PROF. DR. ALİ NAZIM SÖZER	GİRİŞ, MADDE 1-3 5510 SK
DOÇ. DR. ASİYE ŞAHİN EMİR	MADDE 60-61 5510 SK
DR. FATİH TAHİROĞLU	MADDE 86 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ YASEMİN TAŞDEMİR	MADDE 89 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ HAZAL TOLU YILMAZ	MADDE 94-95 5510 SK
AV. DR. MUSTAFA TUGAY	MADDE 18-20 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKHAN TÜRE	MADDE 43-48 5510 SK
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER UĞUR	MADDE 41-42 5510 SK
PROF. DR. M. FATİH UŞAN	MADDE 85 5510 SK
PROF. DR. İŞTAR URHANOĞLU	MADDE 97 5510 SK
DOÇ. DR. MEHTAP YÜCEL BODUR	MADDE 32, 34-37, EK
	MADDE 10 5510 SK

İÇİNDEKİLER

CİLT I

GİRİŞ: MÜLKİYET HAKKI SOSYAL GÜVENLİK HAKKINI KAPSAR MI?.....1

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

MADDE 1. AMAÇ	57
MADDE 2. KAPSAM	63
MADDE 3. TANIMLAR	66
MADDE 4. SİGORTALI SAYILANLAR	135
MADDE 5. BAZI SİGORTA KOLLARININ UYGULANACAĞI SİGORTALILAR	289
MADDE 6. SİGORTALI SAYILMAYANLAR	327
MADDE 7. SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI	373
MADDE 8. SİGORTALI BİLDİRİMİ VE TESCİLİ	387
MADDE 9. SİGORTALILIĞIN SONA ERMESİ	413
MADDE 10. SİGORTALILARIN İŞLERİ NEDENİYLE GEÇİCİ OLARAK YURT DIŞINDA BULUNMALARI	433
MADDE 11. İŞYERİ, İŞYERİNİN BİLDİRİLMESİ, DEVRİ, İNTİKALİ VE NAKLİ	443
MADDE 12. İŞVEREN, İŞVEREN VEKİLİ, GEÇİCİ İŞ İLİŞKİSİ KURULAN İŞVEREN VE ALT İŞVEREN	453
MADDE 13. İŞ KAZASININ TANIMI, BİLDİRİLMESİ VE SORUŞTURULMASI	467
MADDE 14. MESLEK HASTALIĞININ TANIMI, BİLDİRİLMESİ VE SORUŞTURULMASI	509
MADDE 15. HASTALIK VE ANALIK HALİ	533
MADDE 16. İŞ KAZASI, MESLEK HASTALIĞI, HASTALIK VE ANALIK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR	543
MADDE 17. ÖDENEK VE GELİRLERE ESAS TUTULACAK GÜNLÜK KAZANÇ	553
MADDE 18. GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK ÖDENEĞİ	573
MADDE 19. SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİK GELİRİNE HAK KAZANMA, HESAPLANMASI, BAŞLANGICI VE BİR DEN ÇOK İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI HALİ	617
MADDE 20. HAK SAHİPLERİNE GELİR BAĞLANMASI, EVLENME VE CENAZE ÖDENEKLERİ	653
MADDE 21. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI İLE HASTALIK BAKIMINDAN İŞVERENİN VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN SORUMLULUĞU	669
MADDE 22. SİGORTALININ KENDİSİNDEN KAYNAKLANAN SEBEPLERLE TEDAVİ SÜRESİNİN UZAMASI, İŞ GÖREMEZLİĞİNİN ARTMASI	781
MADDE 23. SÜRESİNDE BİLDİRİLMİYEN SİGORTALILIKTAN DOĞAN SORUMLULUK	787
MADDE 24. KISA VADELİ SİGORTA KOLLARINDA DİKKATE ALINMAYAN SÜRELER	803

MADDE 25. MALÛL SAYILMA	807
MADDE 26. MALÛLLÜK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR VE YARARLANMA ŞARTLARI	807
MADDE 27. MALÛLLÜK AYLIĞININ HESAPLANMASI, BAŞLANGICI, KESİLMESİ VE YENİDEN BAĞLANMASI	807
MADDE 28. YAŞLILIK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR VE YARARLANMA ŞARTLARI	841
MADDE 29. YAŞLILIK AYLIĞININ HESAPLANMASI	841
MADDE 30. YAŞLILIK AYLIĞININ BAŞLANGICI VE KESİLMESİ	841
MADDE 31. YAŞLILIK TOPTAN ÖDEMESİ VE İHYA	841
MADDE 32. ÖLÜM SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR VE YARARLANMA ŞARTLARI	879
MADDE 33. ÖLÜM SİGORTASINDAN BAĞLANACAK AYLIĞIN HESAPLANMASI	895
MADDE 34. ÖLÜM AYLIĞININ HAK SAHİPLERİNE PAYLAŞTIRILMASI	919
MADDE 35. HAK SAHİPLERİNİN AYLIKLARININ BAŞLANGICI, KESİLMESİ VE YENİDEN BAĞLANMASI	949
MADDE 36. ÖLÜME BAĞLI TOPTAN ÖDEME VE İHYA	963
MADDE 37. EVLENME VE CENAZE ÖDENEĞİ	969
MADDE 38. UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI BAKIMINDAN SİGORTALILIK SÜRESİ	975
MADDE 39. UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI BAKIMINDAN ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN SORUMLULUĞU	981
MADDE 40. FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI	999
MADDE 41. SİGORTALILARIN BORÇLANABİLECEĞİ SÜRELER	1053
MADDE 42. BİLDİRİM	1083
MADDE 43. CUMHURBAŞKANLIĞI, TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI, BAŞBAKANLIK, CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI, BAKANLIK VE TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ ÜYELİĞİ GÖREVİNDE BULUNANLARIN AYLIKLARI	1091
MADDE 44. BAZI KAMU GÖREVLİLERİNE YAŞLILIK AYLIĞI BAĞLANACAK HALLER	1107
MADDE 45. KANUNLARI GEREĞİNCE GÖREVDEN UZAKLAŞTIRILANLAR, TUTUKLANANLAR VEYA GÖREVİNE SON VERİLENLERİN SİGORTALILIKLARI VE PRİMLERİ	1121
MADDE 46. BAZI KAMU GÖREVLİLERİNİN PRİME ESAS KAZANÇLARI VE PRİME ESAS KAZANÇ ÜST SINIRI	1131
MADDE 47. VAZİFE MALÛLLÜĞÜ	1141
MADDE 48. KAMU GÖREVLİLERİNİN EMEKLİYE SEVK ONAYLARI	1177
MADDE 49. İTİBARİ HİZMET SÜRELERİ VE İTİBARİ HİZMET SÜRESİ PRİMİ	1187
MADDE 50. İSTEĞE BAĞLI SİGORTA VE ŞARTLARI	1201
MADDE 51. İSTEĞE BAĞLI SİGORTA BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ	1229
MADDE 52. İSTEĞE BAĞLI SİGORTA PRİMLERİ VE ÖDENMESİ	1247
MADDE 53. SİGORTALILIK HALLERİNİN BİRLEŞMESİ	1253
MADDE 54. AYLIK VE GELİRLERİN BİRLEŞMESİ	1293

MADDE 55. GELİR VE AYLIKLARIN DÜZELTİLMESİ, YÜKSELTİLMESİ, ALT SINIRI, ÖDENMESİ VE YOKLAMA İŞLEMLERİ	1315
MADDE 56. GELİR VE AYLIK BAĞLANMAYACAK HALLER.....	1341
MADDE 57. YAŞ.....	1367
MADDE 58. SOSYAL SİGORTA YÜKSEK SAĞLIK KURULU	1377
MADDE 59. KURUMUN DENETLEME VE KONTROL YETKİSİ	1385

CİLT II

MADDE 60. GENEL SAĞLIK SİGORTALISI SAYILANLAR.....	1397
MADDE 61. GENEL SAĞLIK SİGORTALILIĞININ BAŞLANGICI, BİLDİRİMİ VE TESCİLİ	1511
MADDE 62. SAĞLIK HİZMETLERİ VE DİĞER HAKLAR İLE BUNLARDAN YARARLANMA	1535
MADDE 63. FİNANSMANI SAĞLANAN SAĞLIK HİZMETLERİ VE ŞÜRESİ.....	1537
MADDE 64. KURUMCA FİNANSMANI SAĞLANMAYACAK SAĞLIK HİZMETLERİ	1551
MADDE 65. YOL GİDERİ, GÜNDELİK VE REFAKATÇİ GİDERLERİ.....	1557
MADDE 66. YURT DIŞINDA TEDAVİ	1563
MADDE 67. SAĞLIK HİZMETLERİNDEN YARARLANMA ŞARTLARI.....	1575
MADDE 68. KATILIM PAYI ALINMASI	1611
MADDE 69. KATILIM PAYI ALINMAYACAK HALLER, SAĞLIK HİZMETLERİ VE KİŞİLER.....	1631
MADDE 70. HİZMET BASAMAKLARI VE SEVK ZİNCİRİ	1641
MADDE 71. KİMLİK TESPİTİ VE ACİL HALLER.....	1657
MADDE 72. SAĞLIK HİZMETLERİNİN ÖDENECEK BEDELLERİNİN BELİRLENMESİ	1665
MADDE 73. SAĞLIK HİZMETLERİNİN SAĞLANMA YÖNTEMİ VE SAĞLIK GİDERLERİNİN ÖDENMESİ.....	1693
MADDE 74. GENEL SAĞLIK SİGORTASI GELİRLERİNİN KULLANIM AMACI, KISA VE UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI İÇİN YAPILAN SAĞLIK HARCAMALARI	1723
MADDE 75. DOĞAL AFETLER VEYA SAVAŞ HALİ.....	1727
MADDE 76. İŞVERENİN, GENEL SAĞLIK SİGORTALISININ VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN SORUMLULUĞU	1735
MADDE 77. SÖZLEŞMELİ SAĞLIK HİZMETİ SUNUCULARININ DUYURULMASI VE SAĞLIK HİZMET SUNUCUSUNU SEÇME SERBESTİSİ.....	1763
MADDE 78. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCULARININ KAYIT VE BİLDİRİM ZORUNLULUĞU VE KONTROL YETKİSİ	1769
MADDE 79. PRİM ALINMASI ZORUNLULUĞU.....	1781
MADDE 80. PRİME ESAS KAZANÇLAR.....	1793
MADDE 81. PRİM ORANLARI VE DEVLET KATKISI	1815
MADDE 82. GÜNLÜK KAZANÇ SINIRLARI	1833
MADDE 83-84. MÜLGA	

MADDE 85. ASGARİ İŞÇİLİK UYGULAMASI VE UZLAŞMA.....	1845
MADDE 86. PRİM BELGELERİ VE İŞYERİ KAYITLARI.....	1861
MADDE 87. PRİM ÖDEME YÜKÜMLÜSÜ.....	2011
MADDE 88. PRİMLERİN ÖDENMESİ.....	2033
MADDE 89. PRİM BORÇLARINA HALEF OLMA, GECİKME CEZASI VE GECİKME ZAMMI İLE İADESİ GEREKEN PRİMLER.....	2155
MADDE 90. PRİM VE İDARİ PARA CEZASI BORÇLARININ HAKEDİŞLERDEN MAHSUBU, ÖDENMESİ VE İLİŞİKSİZLİK BELGESİNİN ARANMASI.....	2181
MADDE 91. AFET VE DİĞER MÜCBİR SEBEP HÂLLERİNDE BELGELERİN VERİLME SÜRESİ VE PRİMLERİN ERTELENMESİ.....	2203
MADDE 92. SİGORTALILIĞIN ZORUNLU OLUŞU, SONA ERMESİ VE SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI.....	2221
MADDE 93. DEVİR, TEMLİK, HACİZ VE KURUM ALACAKLARINDA ZAMANAŞIMI.....	2231
MADDE 94. KONTROL MUAYENESİ.....	2251
MADDE 95. SAĞLIK RAPORLARININ USÛL VE ESASLARININ BELİRLENMESİ.....	2261
MADDE 96. YERSİZ ÖDEMELERİN GERİ ALINMASI.....	2269
MADDE 97. ZAMANAŞIMI, HAKKIN DÜŞMESİ VE AVANS.....	2327
MADDE 98. ÜCRETLERDEN KEŞİNTİ YAPILMAMASI, ÖZEL SİGORTALARA İLİŞKİN HÜKÜMLER VE SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMELERİNİN YÜRÜTÜLMESİ.....	2355
MADDE 99. SOSYAL GÜVENLİKLE İLGİLİ DÜZENLEMELER VE BİLDİRİMLER.....	2359
MADDE 100. BİLGİ VE BELGE İSTEME HAKKI, BİLGİ VE BELGELERİN KURUMA VERİLME USULÜ.....	2361
MADDE 101. UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜM YERİ.....	2367
MADDE 102. KURUMCA VERİLECEK İDARİ PARA CEZALARI.....	2371
MADDE 103. İDARİ YAPTIRIMLAR VE FESİH.....	2453
MADDE 104. DİĞER KANUNLARDAKİ ATIFLAR.....	2461
MADDE 105. UYGULANMAYACAK HÜKÜMLER.....	2462
MADDE 106. YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER.....	2465
MADDE 107. YÖNETMELİKLER.....	2469
EK MADDE 1-5	2471
EK MADDE 6. BAZI KISMİ SÜRELİ ÇALIŞANLARIN SİGORTALILIKLARI.....	2477
EK MADDE 7-9	2485
EK MADDE 10	2491
EK MADDE 11-23	2505
GEÇİCİ MADDE 1-104	2515
MADDE 108. YÜRÜRLÜK.....	2619
MADDE 109. YÜRÜTME.....	2620

**2829 SAYILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA TABİ OLARAK
GEÇEN HİZMETLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN**

GİRİŞ	2624
MADDE 1. AMAÇ	2627
MADDE 2. KAPSAM	2629
MADDE 3. TANIMLAR	2631
MADDE 4. HİZMET SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ	2632
MADDE 5. HİZMETLERİN İHYASI	2634
MADDE 6. SİGORTALILIK SÜRESİNİN BAŞLANGICI	2637
MADDE 7. GEÇERLİ HİZMET SÜRELERİ	2639
MADDE 8. AYLIĞI BAĞLAYACAK KURUM	2642
MADDE 9. AYLIĞIN HESABINDA ESAS ALINACAK KAZANÇLAR	2649
MADDE 10. UYGULANACAK ESASLAR	2650
MADDE 11. KANUNUN UYGULANMAYACAĞI HALLER	2650
MADDE 12. EMEKLİ İKRAMİYESİ	2651
MADDE 13. HESAPLAŞMA	2653
MADDE 14. AYLIĞA VE ÖDEMEEYE KATILMAMA	2655
MADDE 15. YÖNETMELİK	2655
MADDE 16. KALDIRILAN HÜKÜMLER	2656
GEÇİCİ MADDE 1-5	2656
MADDE 17. YÜRÜRLÜK	2657
MADDE 18. YÜRÜTME	2657

**3201 SAYILI YURT DIŞINDA BULUNAN TÜRK VATANDAŞLARININ
YURT DIŞINDA GEÇEN SÜRELERİNİN SOSYAL GÜVENLİKLERİ
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDA KANUN**

MADDE 1. AMAÇ VE KAPSAM	2661
MADDE 2. TANIMLAR	2681
MADDE 3. BAŞVURULACAK KURUMLAR	2682
MADDE 4. BORÇLANMA TUTARI VE BORÇLANMA TUTARININ İADESİ	2684
MADDE 5. SÜRE TESPİTİ, SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI VE SÜRELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	2691
MADDE 6. AYLIK TAHSİSİ VE AYLIĞIN BAŞLAMA TARİHİ	2713
MADDE 7. TC EMEKLİ SANDIĞINCA BAĞLANACAK AYLIĞA AİT ESASLAR (MÜLGA)	
MADDE 8. BU KANUNDAN YARARLANAMAYACAKLAR	2729
MADDE 9. KISMİ AYLIKLAR	2731
MADDE 10. SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMELERİ İLE TRANSFERİ SAĞLANAN PRİMLERİN İADESİ	2737
MADDE 11. (MÜLGA)	
MADDE 12. YÖNETMELİK	2743
MADDE 13. KALDIRILAN HÜKÜMLER	2743

GEÇİCİ MADDE 1-5.	2743
GEÇİCİ MADDE 6.	2743
GEÇİCİ MADDE 7.	2747
GEÇİCİ MADDE 8.	2749
GEÇİCİ MADDE 9.	2751
MADDE 14. YÜRÜRLÜK	2751
MADDE 15. YÜRÜTME	2751

**5335 SAYILI BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

MADDE 30.	2755
------------------------	------

**6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ
TAHSİLİ USULÜ HAKKINDA KANUN**

MADDE 35. LİMİTED ŞİRKETLERİN AMME BORÇLARI	2767
MÜKERRER MADDE 35. KANUNİ TEMSİLCİLERİN SORUMLULUĞU	2807

AKADEMİK SOSYAL GÜVENLİK PLATFORMU

GENEL BİBLİYOGRAFYA

- Akad, Mehmet, Teori ve Uygulamada Sosyal Güvenlik Hakkı, İstanbul 1992.
- Aksoy, Sadri, Türkiye’de Sosyal Güvenlik, Ankara 1960.
- Alper, Yusuf, Sosyal Sigortalar Hukuku, 12. Baskı, Bursa 2022.
- Alper, Yusuf/Kılıks, İlknur, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, 7. Baskı, Bursa 2024.
- Andaç, Faruk, Sosyal Güvenlik Hukuku ve İlgili Kuruluşlar, İstanbul 2018.
- Andaç, Faruk, Türk İşsizlik Sigortası Hukuku Uygulaması, İstanbul 2020.
- Araslı, Utkan, Sosyal Güvenlik ve Sosyal Sigortalar, Ankara 2002.
- Arıcı, Kadir, Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2022.
- Arıcı, Kadir, Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Hukuku, Ankara 1997.
- Aslanköylü, Resul/Karaoğlan, Necip İlker, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar & Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, Ankara 2023.
- Atabek, Reşat, İş Kazası ve Sigortası, İstanbul 1978.
- Bal Bektaş, İşsizlik Sigortası, Ankara 2016.
- Balcı, Mesut, Sosyal Güvenlik Hukuku, Ankara 2021.
- Başbuğ, Aydın, Sosyal Güvenlik Sisteminde Sosyal Sigortalar, Ankara 2013.
- Başbuğ, Aydın, Sosyal Hukuk, Ankara 2013.
- Başterzi, Fatma, Yaşlılık Sigortası, Ankara 2006.
- Başterzi, Süleyman, İşsizlik Sigortası, Ankara 1996.
- Bostancı, Yalçın, Sosyal Güvenlik Hukukunda İsteğe Bağlı Sigortalılık, İstanbul 2004.
- Bozer, Ali, Türk Hukukunda Sosyal Sigortalara Genel Bir Bakış, Ankara 1963.
- Centel, Tankut, Türk Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2021.
- Cuhruk, Mahmut/Çolakoğlu, H. Servet/Bükey, A. Avni, Sosyal Sigortalar, Ankara 1977.
- Çenberci, Mustafa, Sosyal Sigortalar Kanunu Şerhi, Ankara 1985.
- Çetin, Emrah, Ulusal ve Uluslararası Hukuk Boyutuyla Sosyal Güvenlik Hakkı ve Etkinleştirilmesi, 2. Baskı, Ankara 2021.
- Dilik, Sait, Sosyal Güvenlik, Ankara 1992.
- Duygulu, Ercan, İşveren Yönünden Sosyal Sigortalar Kurumu Mevzuatı, Manisa 1992.
- Doğan Yenisey, Kübra, Social Security Law in Turkey, Second Edition, Netherlands 2019.
- Ekin, Nusret, İşsizlik Sigortası, Ankara 1994.
- Elbir, H. Kemal, Sosyal Güvenlik Hukuku Ders Notları, İstanbul 1980.

- Elma, Ramazan, Örnekler ve Uygulamalarla Sosyal Güvenlik Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2024.
- Ersan, Gürbüz, Sosyal Sigortalar Kanunu ve Sosyal Sigorta Hakları, İstanbul 1971.
- Gerek, Nüvit, Sosyal Güvenlik Hukuku, Eskişehir 2007.
- Göktaş, Murat/Çakar, Erden/Özdamar, Murat, Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde Emeklilik ve Primsiz Rejim, Ankara 2011.
- Gülver, Ender, Emeklilik Sözleşmesi, İstanbul 2011.
- Güven, Ercan, Sosyal Sigortalar, Eskişehir 1976.
- Güzel, Ali/Okur, Ali Rıza/Caniklioğlu, Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, 20. Baskı, İstanbul 2024.
- Ilgaz, Fevzi/Öcal, Ahmet/Ilgar, Vedat, Sosyal Sigorta, İstanbul 1991.
- İnceman, Ali, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, Ankara 2023.
- Kandan, M. Sait, Emeklilik Rejimleri ve Emekli Sandıkları, 1952.
- Kar, Bektaş, Alfabetik Kavramlarla Sosyal Güvenlik Hukuku, Ankara 2024.
- Kayırgan, Hasan, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Sigortası, Ankara 2021.
- Kaynak, Zeki, Sosyal Sigorta ve Uygulaması, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Korkusuz, M. Refik/Uğur, Suat, Sosyal Güvenlik Hukuku, 8. Baskı, Bursa 2022.
- Kuruca, Mustafa/Özdamar, Murat, Tüm Yönleriyle Emeklilik, 2. Baskı, İstanbul 2013.
- Mutlay, Faruk Barış, Sosyal Sigorta Yardımlarına Hak Kazanma Koşulları ve Eşitlik İlkesi, İstanbul 2014.
- Orhaner, Emine, Türkiye'de Sağlık Sigortası, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Ozanoğlu, İ. Teoman/Yalınzoğlu, Sıddık/Tümer, H. Avni, Açıklamalı-İçtihatlı Sosyal Sigorta Mevzuatı, Ankara 1974.
- Özdemir, Durmuş, Bağ-Kur Sigortalılığı, Ankara 2001.
- Özveri, Murat, Yargı Kararları Işığında 506 Sayılı Yasa ve Sosyal Güvenlik, İzmit 2000.
- Savaş Kutsal, Fatma Burcu, Türk Sosyal Sigortalar Hukukunun Temel İlkeleeri, İstanbul 2016.
- Saymen, Ferit H./Ekonomi, Münir, Sosyal Sigortalar Tatbikatı, İstanbul 1966.
- Serin, İlhan, Genel Sağlık Sigortası ve Türkiye'de Uygulanabilirliği, İstanbul 2004.
- Sözer, Ali Nazım, Sosyal Sigorta İlişkisi, İzmir 1991.
- Sözer, Ali Nazım, Sosyal Devlet Uygulamaları, İzmir 1997.

- Sözer, Ali Nazım, Türk Sosyal Tazmin Hukuku, İstanbul 2020.
- Sözer, Ali Nazım, Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, 6. Baskı, İstanbul 2023.
- Sözer, Ali Nazım, Türk Genel Sağlık Sigortası, 4. Baskı, İstanbul 2024.
- Sözer, Ali Nazım/Kaplan, Onur, Türk Sosyal Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 2023.
- Sümer, Haluk Hadi, Sosyal Güvenlik Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2023.
- Sümer, Haluk Hadi/Kayırgan, Hasan, Sosyal Güvenlik Hukuku Davaları, Ankara 2023.
- Şakar, Müjdat, Sosyal Sigortalar Uygulaması, 12. Baskı, İstanbul 2017.
- Şakar, Müjdat, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku, 15. Baskı, İstanbul 2024.
- Talas, Cahit, Sosyal Güvenlik ve Türk İşçi Sigortaları, Ankara 1953.
- Tekman, Osman Nuri, Sigortalılar İçin Sosyal Sigorta Kanunu Uygulaması, Ankara 1984.
- Tezel, Ali/Kurt, Resul, Sosyal Güvenlik Reformu Yorum ve Açıklaması, 6. Baskı, İstanbul 2009.
- Tezel, Ali/Tezel, Şevket, T.C. Emekli Sandığı Kanunu, İstanbul 2004.
- Tezel, Şevket, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, İstanbul 2006.
- Törüner, Mete, İşsizlik Sigortası, İstanbul 1991.
- Tuncay, A. Can/Ekmekçi, Ömer/ Gülver, Ender, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, 22. Baskı, İstanbul 2023.
- Tunçomağ, Kenan, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, 5. Baskı, İstanbul 1990.
- Uğur, Ömer, İş Sözleşmesiyle Çalışanlar Bakımından Yaşlılık Sigortası, İstanbul 2022.
- Uğur, Suat, Sosyal Güvenlik Sistemlerinde Özel Emeklilik Programlarının Yeri ve Gelişimi, Ankara 2004.
- Uşan, M. Fatih, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Temel Esasları, 2. Baskı, Ankara 2009.
- Uşan, M. Fatih, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2024.
- Üçışık, H. Fehim, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2015.
- Yazgan, Turan, Sosyal Sigorta, İstanbul 1977.
- Yılmaz, Halil, Yargıtay'ın Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Seçilmiş Kararları, 4. Baskı, Ankara 2016.
- Yılmaz, Halil/Kalemci, Mahmut, Yargıtay'ın Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Emsal Kararları, Ankara 2014.
- Yücel Bodur, Mehtap, Türk ve Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Hukukunda Ölüm Sigortası, Ankara 2021.

TAVSİYE KAYNAK GÖSTERİMİ VE ATIF ÖRNEKLERİ

KAYNAK GÖSTERİMİ

TEK YAZAR

Ali Nazım Sözer/ Nurşen Caniklioğlu/ Mahmut Kabakcı (Ed.), *Sosyal Sigortalar Hukuku Şerhi*, C. II, Lykeion, Ankara 2024 (Arzu Hacıoğlu Çalışkan, *SSH Şerhi*, m. 96, s. 2269-2326).

ÇİFT YAZAR

Ali Nazım Sözer/ Nurşen Caniklioğlu/ Mahmut Kabakcı (Ed.), *Sosyal Sigortalar Hukuku Şerhi*, C. II, Lykeion, Ankara 2024 (Volkan Güneş/ Fatih Tahiroğlu, *SSH Şerhi*, m. 86, s. 1861-2009).

UZUN ATIF ÖRNEĞİ

TEK YAZAR

Hacıoğlu Çalışkan Arzu, Sosyal Sigortalar Hukuku Şerhi (Ali Nazım Sözer, Nurşen Caniklioğlu, Mahmut Kabakcı (Ed.)), C. II, Lykeion, Ankara 2024, m. 96, s. 2269-2326, s. 2283.

ÇİFT YAZAR

Güneş Volkan/ Tahiroğlu Fatih, Sosyal Sigortalar Hukuku Şerhi (Ali Nazım Sözer, Nurşen Caniklioğlu, Mahmut Kabakcı (Ed.)), C. II, Lykeion, Ankara 2024, m. 86, s. 1861-2009, s. 1989.

KISA ATIF ÖRNEĞİ

TEK YAZAR

Hacıoğlu Çalışkan, SSH Şerhi, m. 96, s. 2283.

ÇİFT YAZAR

Güneş/Tahiroğlu, SSH Şerhi, m. 86, s. 1989.